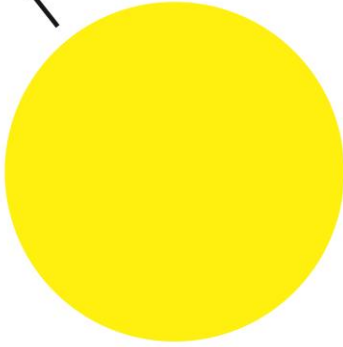

Utrecht, 12 september 2023

‘STOEL NEEMT STELLING’ VANAF 23 SEPTEMBER IN CENTRAAL MUSEUM UTRECHT

Meer dan 100 verrassende stoelen van o.a. Christo en Jeanne-Claude, David Hockney en Anna Aagaard Jensen

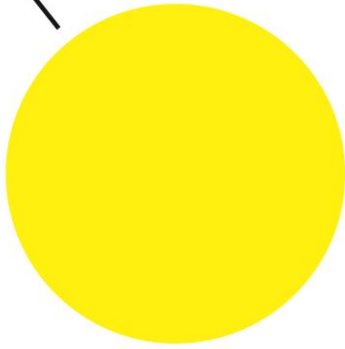
Van 23 september 2023 tot en met 14 januari 2024 is de tentoonstelling *Stoel neemt stelling* in het Centraal Museum in Utrecht te zien. De expositie is een ode aan de stoel. Van revolutionaire productiemethodes en iconische ontwerpen, tot symbolische stoelen: *Stoel neemt stelling* verrast met uiteenlopende ontwerpen van meer dan honderd makers. De tentoonstelling is vormgegeven door Joost van Bleiswijk, die tevens co-curator van de expositie is.

Bart Rutten, artistiek directeur Centraal Museum: “*Stoel neemt stelling* gaat niet alleen over bekende designstoelen, maar ook over gewaagde en experimentele stoelen, stoelen die een onverwacht verhaal vertellen en stoelen als kunstobject. Niet eerder hebben we zo’n grote selectie uit onze stoelencollectie samen getoond. Daarnaast zijn er bijzondere binnen- en buitenlandse bruiklenen te zien van particuliere verzamelaars en andere musea, en tonen we recente aanwinsten voor het eerst aan publiek.”

Iconen als inspiratie

Stoel neemt stelling begint met de meest iconische stoel uit onze eigen collectie, de lattenleunstoel van Gerrit Rietveld. Dit ontwerp, dat meer dan honderd jaar oud is, was grensverleggend en inspireert ook nu nog vele makers. De lattenleunstoel wordt zowel geëerd als bevraagd. Zo beplakte Claudia de Breij een kopie van de stoel met krantenartikelen voor haar oudejaarsconferentie in 2019. Ze eerde daarmee Rietveld, die voor haar symbool staat voor mensen die durven te breken met conventies. Het collectief General Idea maakte in 1996 *Infe@ted Rietveld*, waarbij ze het bekende geel van de stoel

Utrecht, 12 september 2023

groen kleurden om aandacht te vragen voor het aidsvirus. Victor Sonna be vraagt de stoelen van Rietveld in zijn werk *Nobody gives a shit about Rietveld in Mali* (2018), waarmee hij laat zien dat iconen plaatsgebonden zijn.

Cross Cultural Chairs

Ontwerper Matteo Guarnaccia bezocht voor zijn project *Cross Cultural Chairs* (2018) de meest dichtbevolkte landen ter wereld, om onderzoek te doen naar gewoonten en gebruiken, plaatselijke politiek en geschiedenis. In samenwerking met lokale makers vertaalde hij het beeld dat ontstond in acht uiteenlopende stoelen. *Cross Cultural Chairs* werd in 2022 door het Centraal Museum aangekocht, en is nu voor het eerst in het museum te zien.

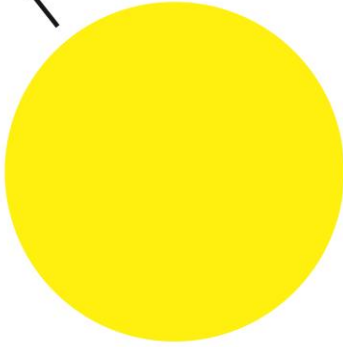

Cross Cultural Chairs - Matteo Guarnaccia

Experimenten en nieuwe technieken

Stoelen ontstaan regelmatig als resultaat van experiment. Onverwachte materialen en eigentijdse technieken zoals 3D-printers en software leiden vaak tot grensverleggende oplossingen. Zo liet Jeroen Junte speciaal voor *Stoel neemt stelling* een stoel ontwerpen door AI (uitgevoerd door Kai Reichert / Vakvrouwen). Simone Post geeft in haar serie

Utrecht, 12 september 2023

New Old Chairs (2022) oude stoelen een tweede leven, door het hout te behandelen met een speciale techniek.

Ook de noodzaak om duurzaam te produceren motiveert makers steeds vaker om nieuwe materialen en ideeën te onderzoeken. Zo ontwikkelden Alice en Gavin Munro een manier om stoelen letterlijk te laten groeien in *The Wiltshire chair* (2000-2006). Door de takken van wilgen rondom een mal te leiden kunnen ze na verloop van tijd een volwaardige stoel oogsten. Met zijn stoel *The Urge to Sit Dry* (2018) maakt Boris Maas het belang van duurzame ontwikkelingen direct duidelijk. Door de poten af te stemmen op de hoogte van de zeespiegel toont hij hoe hoog je moet zitten om droog te blijven wanneer de zeespiegel stijgt.

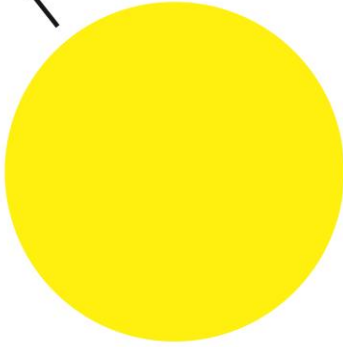
Symbolische stoelen

Kunstenaars gebruiken de stoel vaak als symbolisch object, waarbij ze filosofische vragen stellen over het concept van de stoel. Zo is de *Wrapped armchair* (1964-1965) van Christo en Jeanne Claude te zien. Hoewel ingepakt is het werk nog steeds te herkennen als stoel, al is de zitfunctie verloren. Gerhard Richter baseerde zijn schilderij *Der Stuhl* (1965) op een foto van een andere beroemde stoel in de kunst: *Stuhl mit Fett* van Joseph Beuys uit 1963. Op *A Basic Instinct* (2018) van Anna Aagaard Jensen mag gezeten worden, maar alleen door wie zich als vrouw identificeert. Het ontwerp van de stoel laat vrouwen automatisch wijdbeens zitten, waardoor ze ruimte innemen in het publieke domein en laten zien dat ze er zijn.

Neem plaats

Op een aantal stoelen mag daadwerkelijk gezeten worden, zoals *Sedia 1* van Enzo Mari en verschillende stoelen van Gerrit Rietveld. Deze stoelen staan op een stip en worden aangeduid met '#neemplaats'. Ook bij de *No Waste Chair* van Kees Dekkers vragen we het publiek om te participeren met de vraag: 'Welk afval zou het zitten op de *No Waste Chair* een ongemakkelijke ervaring maken en spoort jou aan om duurzamere keuzes te

Utrecht, 12 september 2023

maken?' Bezoekers kunnen hun reactie achterlaten op een gerecycled briefje via een gleuf in de stoel. De *No Waste Chair* wordt halverwege de tentoonstelling met een van de gekozen materialen gevuld.

Makers

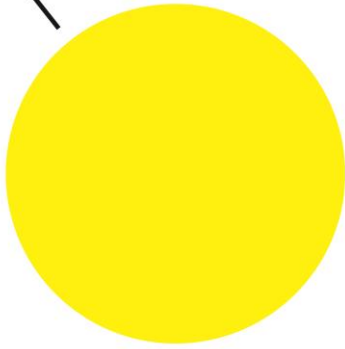
De tentoonstelling bevat meer dan honderd stoelen van onder anderen Anna Aagaard Jensen, Mina Abouzahra, Maarten Baas, Joost van Bleiswijk (tevens co-curator en vormgever van de tentoonstelling), Fernando en Huberto Campana, Christo en Jeanne Claude, Kees Dekkers, Kiki van Eijk, General Idea, Ineke Hans, David Hockney, Joseph Kosuth, Barbara Kruger, Tayeba Begum Lipi, Gavin en Alice Munro, Bruce Nauman, Simone Post, Niki de Saint Phalle, Gerhard Richter, Gerrit Rietveld, Victor Sonna, Jessica Stockholder en Jennifer Tee.

Annex: Thierry Oussou

In de Annex, de laatste zaal van de tentoonstelling, tonen we hedendaags werk dat een verrassend perspectief biedt op de thema's uit *Stoel neemt stelling*. In de installatie *Impossible is Nothing* (2016) van Thierry Oussou staat een bijzondere stoel centraal: de troon van de laatste koning van Dahomey, het huidige Benin. Tijdens de bezetting door de Fransen in 1892 werd de troon geroofd en kwam deze in Frans privébezit terecht. Met zijn werk toont Oussou de symbolische waarde die een stoel kan hebben. Daarnaast stelt hij vragen over geroofd erfgoed: wie heeft recht tot het eigen culturele erfgoed, en wie heeft het recht die toegang te bepalen?

Activiteiten

Aansluitend op *Stoel neemt stelling* is een activiteitenprogramma ontwikkeld. Zo geeft Jeroen Junte (DesignDigger) een serie lezingen onder de naam 'Stoel Centraal'. De journalist zal in gesprek gaan met Mina Abouzahra, Kiki van Eijk en andere makers. De eerste editie vindt plaats op 24 september en heeft als thema 'de wereld rond in stoelen'. Daarnaast zijn er maandelijks rondleidingen voor mensen met een visuele beperking en

Utrecht, 12 september 2023

organiseren we een filmvertoning van *Monobloc - Hoe een plastic stoel de wereld veroverde*. In samenwerking met de Vrije Academie geven we meerdere lezingen in het najaar.

Samenwerking met Whoppah

Speciaal voor *Stoel neemt stelling* werkt het Centraal Museum samen met Whoppah: de grootste marktplaats voor tweedehands design en kunst. Als onderdeel van de samenwerking presenteert Whoppah drie themacollecties van bijzondere stoelen. Daarnaast organiseren we op 4 november een speciale taxatiedag waarbij bezoekers hun eigen stoel mee mogen nemen. Een team van experts, waaronder Rob Driessen (bekend van Tussen Kunst en Kitsch) beoordeelt de waarde en vertelt het verhaal achter het meegenomen object.